

2026 MEB-AGS

OABT

**TÜRKİYE GENELİ
DENEME SINAVI**

**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
ÖĞRETMENLİĞİ**

ÇÖZÜMLER 04

İNDEKSAKADEMİ

1. Özbek Türkçesi, Karluk grubunda yer alır. Karluk grubunda yer alan Türk dilleri şunlardır: Özbek Türkçesi, Salar Türkçesi, Sarı Uygur Türkçesi ve Yeni Uygurca.

Bu durumda doğru yanıt Salar Türkçesi olmalıdır.

ABCDE

2. A seçeneğindeki Taryat Yazıtı, Uygur Kağanlığı Dönemi'ne ait runik harfli ilk yazıttır. Taryat Yazıtı, Terhin Yazıtı olarak da adlandırılabilir. II.Köktürk Kağanlığı Dönemi'ne ait olup seçeneklerde yer verilmeyen diğer yazıtlar ise Köl Tigin Yazıtı, Bilge Kağan Yazıtı ve Tonyukuk Yazıtı'dır.

ABCDE

3. C seçeneğindeki Resuli Sözlüğü, parçada söz edilen Çağatay Türkçesi Dönemi'ne ait değildir. Resuli Sözlüğü Kıpçak Türkçesi sözlükçülüğüne ait bir eserdir. Çok dilli bir sözlüktür. Arapça bir antolojinin içinde bulunmuştur.

ABCDE

4. A seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. *Muhabbet-nâme* adlı eser Harezmi Türkçesinin ürünlerinden biridir.

ABCDE

5. **Arkış -ı** / 3.tekil iyelik eki almıştır. / kervan-ı şeklinde bir anlama sahiptir.

Añıt-ayın / emir kipinde çekimlenmiştir. -ayın şeklinde 1.tekil kişi eki almıştır.

Kişiligü : kişi-ligü / birliktelik, topluluk anlamı kazandıran -ligü şeklinde bir ek almıştır.

Seb-in- ti / seb-: fiil kökü / -in : çatı eki / -ti : bilinen geçmiş zaman kipi / sevindi şeklinde bir anlama sahiptir.

Tün-li kün-li / -li eki burada **bağlama(birliktelik)** anlamı veren bir ektir. İsimden sıfat türeten bir yapım eki değildir.

E seçeneğindeki açıklama bu sebeple yanlıştır.

ABCDE

6. Zarf-fiil ekiyle oluşmuş bileşik yapılı fiil : **bil-i – me-di-m (bil-e-me-di-m)**

Çatı eki almış bileşik zamanlı fiil : **yay-ıl-mış i-di (-ıl** eki çatı ekidir. Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.)

Yardımcı eylemle oluşan bileşik yapılı fiil : **Verilen beyitlerde örneği yoktur.**

Zarf-fiil eki almış geçişsiz fiil : **bak-ıcağ**

Bileşik zamanlı geçişsiz fiil : **ağmış idi (yüksel-mişti)** yüksel- fiili geçişsiz olup öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.

ABCDE

7. Verilen beyitlerin günümüz Türkçesine çevirisi aşağıdaki gibidir:

Zeki olmazsa insan onaramaz işi

Zekâyyla yapar insan işini

İnsan bildiğini yazıyla yazar

Yazınca ne yaptığını bilir

Tetiglik : zekilik

Bitig : yazı

Bu durumda zekilik ve yazının öneminden söz edilmiştir.

ABCDE

İNDEKS:AKADEMİ

9. Söz başındaki patlayıcı, ötümsüz, dil ucu dış ünsüzü : t sesidir. Verilen metinde tili, tep, tiledi sözcükleri bu sesin söz başında korunduğunu örneklemektedir.

Belirli geçmiş zaman eki, tonsuz ünsüzle biten fiillerde ünsüz uyumunu bozmuştur: **Bu özellik metinde örneklendirilmemiştir.**

Bazı yapım ve çekim eklerinde ünsüz uyumu bozulur: **kel-tür** /-tür çatı eki olup yapım eki türündedir ve ünsüz uyumunu bozmuştur. **Tilinçe** sözcüğü til-i-n-çe şeklinde eklerine ayrılır. -çe eşitlik eki çekim eki türünde olup ünsüz uyumunu bozmuştur.

Üçüncü tekil kişi iyelik eki almış adlara yönelme durumu eki , +A şeklinde eklenir: buyruk-ı-n-a

Ayrılma durumu eki, Oğuz Türkçesindeki gibi geniş ünlülü biçimiyle kullanılır: kitâb-lar-dan

ABCDE

10. C seçeneğindeki eşleştirmede yanlışlık yapılmıştır. Peştunca, Hami- Sami dil ailesindeki dillerden biri değildir. Peştunca, Hint- Avrupa dil ailesinin Asya kanadındaki İrani dillerden biridir.

ABCDE

8. **Burun**: önce anlamına gelir ve cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

Andın: ondan anlamına gelir ve cümlede zamir görevinde kullanılmıştır.

Kaçan: zaman anlamı kazandıran bir zarftır.

Amel-din: amel- den anlamında kullanılmıştır ve bir isimdir.

Doğru sıralama zarf- zamir- zarf- isim şeklinde olmalıdır.

ABCDE

11. **Cetvel** kelimesinin aslı olan cedvelin bütün ünsüzleri tonlu iken "d" ünsüzü tonsuz olan "t" ünsüzüne dönüşmüştür.

Attar ve **tennur** sözcüklerindeki aykırılışmanın nedeni Türkçe sözcük köklerinde ikiz ünsüz bulunmamasıdır.

Gavga sözcüğünde aynı ünsüzlerden biri değişmiştir.

B seçenğindeki yinçü > inci değişiminde y ünsüzü sıfırla nöbetleşmiştir yani düşmüştür.

ABCDE

12. Dünyanın birçok yerindeki tatlara vâkıf olduğundan: **Zarf tümleci**

“En zengin mutfak hangi ülkededir?” sorusuna : **Yer tamlayıcısı**

daima : **Zarf tümleci**

muhatap kalırım: **Yüklem**

Unsurlarından biri cümle biçiminde olan isim tamlaması : “**En zengin mutfak hangi ülkededir?**” sorusu (bu ifade bir belirtisiz isim tamlaması örneği olup tamlayan unsur cümle biçimindedir.)

Tamlayan görevinde kullanılmış soru sıfatı : **hangi** ülke

Yer tamlayıcısında yapım ekleri, çekim eklerinden önce gelir kuralına istisna oluşturan sözcük örneği yoktur.

Niteleme sıfatını niteleyen zarf : en zengin mutfak (**en** sözcüğü, zengin sözcüğünü niteleyen üstünlük belirteçidir)

Üçüncü tekil iyelik ve yönelme durumu eki almış isim: **soru-s-u-n-a**

ABCDE

13. **Niçin** sözcüğü soru zarfıdır.

Hiç sözcüğü kesinlik bildiren bir zarftır.

Az sözcüğü miktar zarfıdır.

Aslında sözcüğü zarftır.

Tarafından sözcüğü bir edattır.

ABCDE

14. I ve III numaralı sözcükler türemiş yapıdır.

IV ve V numaralı sözcükler basit yapıdır.

II numaralı sözcük bileşik yapıdır.

ABCDE

15. Eylemin çatı özelliğini değiştiren ek oldurganlık ekidir. Eylemin çatı özelliğini geçişsizden geçişliye dönüştürür.

kaç-ır-dı sözcüğünde -ır eki, kaç- geçişsiz fiilini geçişliye dönüştürmüştür.

uyu-t-ur sözcüğünde – t eki, uyu- geçişsiz fiilini geçişliye dönüştürmüştür.

gül-dür-dü sözcüğünde -dür eki, gül- geçişsiz fiilini geçişliye dönüştürmüştür.

düş-ür-dü sözcüğünde -ür eki, düş- geçişsiz fiilini geçişliye dönüştürmüştür.

B seçeneğindeki yık-tır-dı sözcüğündeki -tır eki geçişli fiile yeniden bir geçişlilik özelliği kazandırdığı için ettirgenlik ekidir.

ABCDE

16. Verilen bilgiler 15.yüzyıl mutasavvıflarından İbrahim Tennurî'ye aittir.

Seçenekler yüzyıl bilgisi aracılığıyla da elenebilirdi.

Niyâzî-i Mısırî: 17.yy.

Aziz Mahmud Hüdâyî: 16-17.yy.

Sinan Ümmî: 17.yy.

İbrahim Gülşenî: 16.yy.

ABCDE

17. Parçada sözü edilen kuram **Evrimsel Halk Bilimi Kuramı**'dır. Parçadaki “Benzer koşullarda benzer zihinler birbirlerinden habersiz de olsalar benzer şeyler üretebilirler düşüncesi ön plana çıkmaktadır” ifadesi kuram için ipucu niteliğindedir. “**Evrimsel Halkbilimi Teorisi**”, “**İngiliz Antropolojik Folklor Okulu**”, ve “**Gelişme Kuramı**” olarak da adlandırılır.

ABCDE

18. Parçada sözü edilen destan, *Oğuz Kağan Destanı*'dir. Parçanın sonunda bahsedilen rüya motifiyle kastedilen epizot, Uluğ Türk'ün gördüğü rüyadır.

ABCDE

19. Verilen açıklama orta oyununun giriş bölümüne ilişkin kavramlarıyla ilgilidir.

Orta oyununun giriş bölümünde Karagöz'deki **perde gazeli** kalkmış yerini müzik ve dans almıştır. **Curcuna** denilen bu bölüme, Kavuklu ve Pişekâr da dahil olmak üzere bütün oyuncular katılır, müzik eşliğinde dans edilir. Ancak zamanla bu da kalkmış yerini doğrudan **Pişekâr havası** almıştır.

Not:

Kavuklu havası: Muhavere bölümünde yer alır.

Pişekâr havası: Mukaddime / giriş bölümündedir.

ABCDE

20. Âşık fasılları hoşlama- canlandırma- tekellüm olmak üzere üç ana bölümden oluşur.

Âşıkların belirlenen ayak etrafında birbirlerine sorular sorup şiirle cevap vermeleri, tekellümün muamma- bağlama bölümündedir.

Âşıkların bireysel ve toplumsal konularda eleştirilerini dile getirmeleri , tekellümün taşlama-takılmaca bölümündedir.

Âşıkların bir hüner gösterisi olarak dudak harflerini kullanmadan şiir söylemeleri, tekellümün tüketmece-daraltmaca bölümündedir.

Âşıkların abartı unsurunu kullanarak söylediği şiirlerle seyircileri güldürmeleri, tekellümün yalanlama bölümündedir.

Bu durumda A, C, D ve E seçeneklerindeki icralar tekellüm bölümündedir.

B seçeneğindeki "Âşıkların bir karşılaşma amacı olmaksızın usta âşıkların şiirlerini söyleyerek onları yâd etmeleri" faslın ikinci bölümü olan **hatırlatma-canlandırma** bölümündedir.

ABCDE

21. Parça aracılığıyla tanıtılan Dede Korkut hikayesi Uşun Koca Oğlu Segrek'tir.

Oğuz beyleri meclisinde Ters Uzamış Bey'in eleştirilerine maruz kalan ve daha sonra yaptığı akın sonucunda esir düşen karakter, ağabeyi Egrek'tir. Kurtarıcı kahraman ise küçük kardeş Segrek'tir.

ABCDE

22. Parçada sözü edilen âşık, Artvin-Yusufeli yöresinde kolu da oluşan Âşık Huzuri'dir.

ABCDE

23. Parçada verilen halk hikâyesi Tahir ile Zühre'dir. A, B, C ve E seçeneklerindeki değerlendirmeler doğrudur. D seçeneğindeki açıklama yanlıştır. D seçeneğindeki epizot *Arzu ile Kamber*'dedir.

ABCDE

24. Kara yol tanrısı ifadesi verilen parçada koruyucu bir ruh olarak aktarıldığı için bir iye örneğidir.

ABCDE

25. I. parça bir güzelleme örneğidir.

II.parça bir taşlama örneğidir.

III.parça bir ağıt örneğidir.

ABCDE

26. V. beyitte verilen açıklama yanlıştır. V.beyitte yer verilen atasözü “Kurunun yanında yaş da yanar.” şeklindedir.

ABCDE

27. Söz konusu dörtlüğün nazım şekli **tuyuğ**dur. Tuyuğ, divan edebiyatına Türklerin kazandırdığı bir nazım şeklidir. Tek dörtlükten oluşur. Kafiye düzeni “aaxa”, “xaxa” ya da “aaaa” şeklindedir. Tuyuğlarda genellikle cinaslı kafiye kullanılır. Halk edebiyatındaki karşılığı mânî, divan edebiyatındaki karşılığı rubaidir. Kadı Burhaneddin ve Nesimî bu türün ustalarıdır. Tuyuğ, genellikle aruz ölçüsünün “fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün” kalıbıyla yazılır. Her mısradaki farklı bir aruz kalıbının kullanıldığı nazım şekli rubaidir. Söz konusu tuyuğ XIV. yüzyıl şairlerinden Nesimî’ye aittir. Tuyuğun vezni fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün’dür. Nesimî bu tuyuğunda cinaslı kafiye kullanmıştır. Cinaslar 1 ve 2. mısralardaki “pervânedür” ile “pervâ nedür” ve 3 ve 4. mısralardaki “yanadur” ile “ya nedür” arasında yapılmıştır.

ABCDE

28. A seçeneğindeki “bikr-i fikrim”, B seçeneğindeki “nev-sâl ü nev-âyn-i sühen”, “tâze mazmûn u ma’âni”, D seçeneğindeki “rengîn-fikr” ve E seçeneğindeki “kilk-i ter” kavramları, şairlerin orijinallik endişesinin farklı ifadeleridir. Bunlara ilaveten bikr-i ma’nâ, dil-i pâk, endişe, hayal, himmet-i fikr, ince hayal, lafz-ı pâk, mana-yı güzîde, nazm-ı pâk, nazm-ı ter, nükte-bâr kalem, nükte-i nazm, nükte-i pür-ma’âni-i kelam, rengîn söz, rengîn ü muhayyel lafz, sühan-ı pâk, şîr-i pâk, şîr-i ter, tâze eş’âr, tâze sahife-i şîir, tuhfe-i mazmun ve zebân-ı taze gibi kavramlar, fahriyelerde geçen ve orijinal anlamına gelen ifadelerdir.

ABCDE

29. Parçada hakkında bilgi verilen mesnevi Hayrabad’dır.

ABCDE

30. Beyitler aruzun “mefâ’ilün / mefâ’ilün / mefâ’ilün / mef’â’ilün” kalıbıyla yazılmıştır. Vezin dikkate alındığında her iki boşluğa da “iki kapalı (- -)” heceye sahip sözcükler getirilmelidir. Şiirin günümüz Türkçesine aktarımı ise şöyledir:

Ben gamımı gizli tutuyordum; “Sevgiline aç.” dediler. Fakat derdimi söylesem, bilmem o vefasız inanır mı yoksa inanmaz mı? Ben sana düşkün değildim; sen benim aklımı başımdan aldın. Bu halimden dolayı bana dil uzatan gafil, seni görünce, bana hak vererek söylediğinden utanmayacak mı?

pinhân: gizli.

mâil: meyilli, düşkün, istekli.

rûşen: parlak, aydın; belli, âşikâr.

tân eylemek: yemek, dil uzatmak, ayıplamak.

ABCDE

31. 16 yüzyılın biyografi ağırlıklı tezkireleri ile 17. yüzyılın genellikle antoloji nitelikli eserleri arasında bir geçiş eseri *Riyazi Tezkiresi*dir.

ABCDE

32. Her iki mısrası kafiyeli olan beyitlere “musarra beyit” adı verilir. (matla beyti gibi) **Gazel-i müselsel** ya da müselsel gazeller de musarra beyitlerden oluşur. Yani müselsel gazellerdeki beyitlerde her iki mısra da kafiyelidir. Müselsel gazellerde aynı kafiye takip edilir. Bu şiirde “-âr” kafiyesi takip edilmiştir.

ABCDE

33. A, B, C ve D seçeneklerindeki beyitlerde renginin siyah olması yönüyle işlenmiştir. E seçeneğindeki beyitte ise saç, kokusu itibarıyla ele alınmıştır.

A seçeneğinde şeb-i zülf, B seçeneğinde zülf-i siyâh, C seçeneğinde leyli saçun, D seçeneğinde-ki zülf-i Hindûsı saçın siyahlığına ilişkin ipuçlarıdır.

ABCDE

34. A – “hâr” sözcüğü ile rakip kastedilerek açık istiare yapılmıştır.

B – “ayag” kelimesi, insan vücuduna ait bir organ ve şarap kadehi anlamlarına gelecek şekilde tevriyeli kullanılmıştır.

C – “Cânânsız/sevgilisiz” kelimesi ile “cân ansız” kelimeleri arasında cinas vardır.

D – “gözler” ifadesi, parça-bütün anlam ilgisine dayalı olarak insan manasında kullanılmıştır.

E seçeneğinde yer alan beyitte irsalimesel değil iktibas sanatı vardır. İktibas; anlamı kuvvetlendirmek, söze güzellik kazandırmak maksadıyla âyet, hadis ya da bunlardan parçalar almaktır. Söz konusu beyitte Fuzûlî, “Biz (yine) O’na döneceğiz” mealindeki “innâ ileyhi râci’ûn” ayetini alıntılanmıştır.

ABCDE

35. Mefâ’ilün / Fe’ilâtün / Mefâ’ilün / Fe’ilün

Ne tende cân / ile sensiz / ümîdi sıh / hat olur

Ne cân beden / de gam-ı fir / katünle râ / hat olur

ABCDE

36. Parçada değinilen görüş bir Milli Edebiyat sanatçısına ait olabilir. Bu durumda doğru yanıt Milli Edebiyat Dönemi şairlerinden Ziya Gökalp’in eseri *Altın Işık* olmalıdır.

ABCDE

37. E seçeneğindeki açıklama yanlıştır. Ahmet Mithat Efendi, romantizm tesirinde eser vermiş bir sanatçıdır. Dolayısıyla E seçeneği realizmle ilgili olduğu için Ahmet Mithat’la ilgili yanlış bir çözümleme içerir.

ABCDE

38. *Sermet* adlı roman, Fecriati Dönemi sanatçılarından İzzet Melih Devrim’e aittir.

ABCDE

39. Verilen örnek bir serbest müstezat örneğidir. B, C, D ve E seçenekleri birer serbest müstezattır. Ama A seçeneğindeki *Hasta Çocuk*, Tevfik Fikret'e ait bir manzum öykü örneğidir.

ABCDE

40. A seçeneği Ömer Bedrettin Uşaklı'nın *Yayla Dumanı* adlı eserinden alınmıştır. Verilen parçada son dizede buna dair bir ipucu vardır.

B seçeneğindeki parça Ahmet Kutsi Tecer'in ünlü şiiri *Nerdesin Şiirinden* alınmıştır.

C seçeneğindeki parça Kemalettin Kamu'nun *Bingöl Çobanları* adlı eserinden alınmıştır. Verilen parçada son dizede buna dair bir ipucu vardır.

D seçeneğindeki eser, Yahya Kemal'e ait değildir. Bu parça Orhan Şaik Gökyay'ın *Bu Vatan Kimin* şiirinden alınmıştır.

E seçeneğindeki parça Arif Nihat Asya'dan alınmıştır.

ABCDE

41. Yaşar Kemal köylü-ağa çatışmasını *İnce Memed*'de, Ahmet Hamdi Tanpınar Doğu-Batı çatışmasını *Satırları Ayarlama Enstitüsü*'nde, Adalet Ağaoğlu gurbetçilerin yaşamını *Fikrimin İnce Gülü*'nde, Orhan Kemal, büyük kentlerin kenar mahalle hayatlarını *Gurbet Kuşları*'nda işlemiştir.

Bu durumda E seçeneğindeki *Sancı* adlı eser verilen parçanın içeriğiyle uyumlu değildir. *Sancı*, Emine İşinsu'nun romanıdır.

ABCDE

42. Sait Faik Abasıyanık'ın gerçeküstücülüğe yöneldiği eser, *Alemdağ'da Var Bir Yılan*'dir.

ABCDE

43. Parçada eserleri hakkında bilgi verilen oyun yazarı Turan Oflazoğlu'dur. D seçeneğindeki *Hürrem Sultan*, Orhan Asena'nın tiyatro eseridir.

ABCDE

44. Parçada eserleri ve sanat anlayışı hakkında bilgi verilen sanatçı, Ferit Edgü'dür. Edgü aynı zamanda Türk edebiyatında minimal öykünün de önemli temsilcilerinden biridir.

ABCDE

45. Saf şiirle ilgili ilk poetika Ahmet Haşim'in *Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar* adlı yazısıdır. Şiirde anlam kavramının yanı sıra şiir-musiki ilişkisi bu poetikanın önemli başlıkları arasındadır.

ABCDE

46. Parçada "onlar" ifadesiyle tanıtılan şiir anlayışı Beş Hececiler olabilir.

A seçeneğindeki *Gönülden Sesler* Orhan Seyfi Orhon'un, C seçeneğindeki *Cenk Duyguları* Halit Fahri Ozansoy'a, D seçeneğindeki *Akından Akına* Yusuf Ziya Ortaç'ın, E seçeneğindeki *Han Duvarları* Faruk Nafiz Çamlıbel'e aittir.

B seçeneğindeki *Cenge Giderken* Beş Hececilerden birine ait değildir. *Cenge Giderken* Mehmet Emin Yurdakul'un eseridir.

ABCDE

47. Parçada tanıtılan roman *Küçük Ağa*'dır. Başkahraman İstanbullu Hoca'nın bu lakabı almadan önceki adı Raşit Efendi'dir.

ABCDE

49. Parçada hakkında bilgi verilen edebi akım egzistansiyalizmdir. (varoluşçuluk)

Bulanrı- Jean Paul Sartre'a ait egzistansiyalist bir romandır.

Dava – Franz Kafka'ya ait egzistansiyalist bir romandır.

Veba- Albert Camus'a ait egzistansiyalist bir romandır.

Gazap Üzümleri- John Steinbeck'e ait realist bir romandır.

Godot'yu Beklerken- Samuel Beckett tarafından yazılmış varoluşçu izlere sahip tiyatro oyunudur.

ABCDE

48. Parçada verilen roman anlayışı , postmodernizmin özelliklerini yansıtmaktadır.

B seçeneğindeki *Kara Kitap* Orhan Pamuk'un, C seçeneğindeki *Sevgili Arsız Ölüm* Latife Tekin'in, D seçeneğindeki *Gece* Bilge Karasu'nun, E seçeneğindeki *Tutunamayanlar* Oğuz Atay'ın postmodern çizgilere sahip eserleridir. A seçeneğindeki *Bir Tereddüdün Romanı* Peyami Safa'ya ait olup postmodern bir roman değildir.

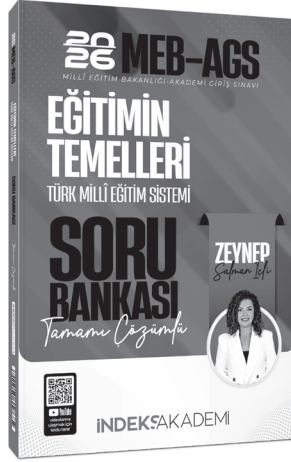
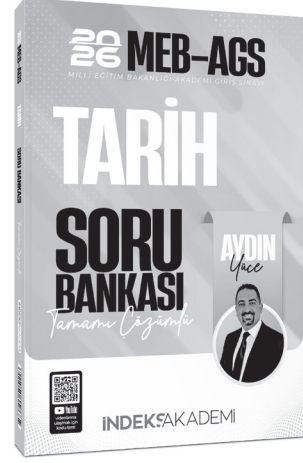
ABCDE

50. *Kötülük Çiçekleri*, Fransız sembolist Charles Baudelaire'e aittir. Şairin aynı zamanda *Paris Sıkıntısı* adlı eseri de meşhurdur.

ABCDE

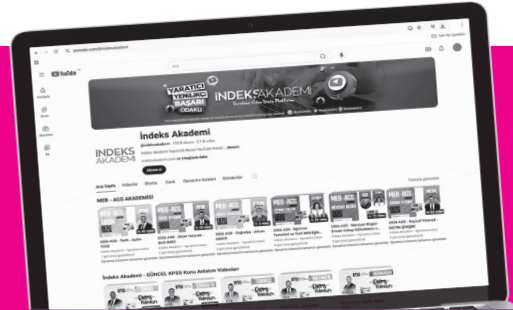
KPSS, AGS, ÖABT, DGS, ALES, HÂKİMLİK, YKS ve TÛM SINAV KİTAPLARI BURADA!

YouTube Kanalımıza
Abone Ol!

 indeksakademi

Ücretsiz Video Derslerden Sende Faydalan!

Tüm Yeniliklerden Haberdar Olun!

@indeksakademi @indeksakademi @indeksakademi

eğitimuzem

www.egitimuzem.com

Uzaktan Eğitim Platformu

KİTAPLARIMIZ SÜREKLİ
GÜNCEL!

Kıtaplarımızdaki
güncellemeleri
QR kodu okutarak
inceleyebilirsiniz.

İNDEKS
AKADEMİ

Kitabevi Yayıncılık Bilişim Danışmanlık
Ticaret Limited Şirketi
İvedik OSB 1354. Cad. Fora İş Merkezi No: 138/8
Yenimahalle/ANKARA

Kitaplar hakkında bilgi ve önerileriniz için;

0850 888 0 880

0850 303 06 76

8888202604006